

1 YOOHANE

Yoohaneefa indaarúqaa ákara rúmannimaqóo ufafa.

Yoohaneefa Yísuna faqa nídanoo aiqummaséenoo
ákara rúmaqoo ufafa.

1 ¹Qinée káqi márira ufa ánoonara Yísunara ákara rúmasee qímannimidaqa. Mi-kaqi marira ufána Yísufa óoqai maa-maqa maaqáfa sía márúnakina márufa márídanoo qinée mi-ufánara qímannimidaqa. Maasá mi-ufána ánoona qífunnai qáfeeqa dáaqoonnai íriqafana. Maasá qífu qáfamasee qísaukunnai akooqóo káqi márirana ánoona márufaqa áuqamásee qáfeeqa qímannimidaqa.

²⁻³ Yísufa mi-kaqi marira anoonáfa kooroomáfufaqa maasá miná qáfeeqarámma ínni qímannimidaqa. Mifá náaru náaru márirana ánoona narí ákoona Ánutuna faqa márufa maasáki maa-maqánasaa kooroomáfunara minára ínni qímannimidaqa. Maasá miná qáfaafanna ainainara íriafanna ainainnara ínni faqa qímannimidaqa. Maasá faqa miná ákoona Ánutufa faqa ámaaku ásauku mundírana faqa moodáanaki ínnisaimbaqa máriraree qímasee ínni qímannimidaqa. ⁴ Ínnee faqa maasá faqa ínnisaimbaqa naundurái asasírafa qumbiqáanifeera ínni maa-ufána ákara rúmannimaqaidaqa.

Ánutufa káaqa qárafa márídanoo.

⁵⁻⁶ Ánutuna ámaaku ufa moó maasá qímaqimufaqa maasá miná akooroomásee ínni qímannimidaqa. Mi-ufána maaqí qínoo Ánutufa káaqa qárafa qóomara foora sía káqikaa asukuna márifa márídanoo. Mi-ufána qímaqiminau. Maasá qeeqára Ánutuna faqa áqoondi fee qímasee quándaki asukunakí kéeqafidaqa maasá ufa faqa márirana faqa únna qídaqa, sía ánoonamau fídaqa. ⁷ Maasá Ánutuna aanna réeqa súanisaa rakéeiraqoo núnausa moodáanaki márúnausa márídaqa naríara naríara

áqoondi kámmiqa márídaqa. Maasá Ánutuna aanna réeqa káaqa qára qóo fímarunanoo narí ámaaku Yísuna fidíka fannoo maasá áaqarana numóo aiqáma findaukáidanoo.

⁸Maasá náriara sía mandáinaina márifaqee qídaqa narákaru narákaru qídaqa Ánutuna ánoona ufa sía maasáki márídanoo únna ufa kái maasáki márídanoo.

⁹Maasá nári mandáinaina óosana óosana Ánutuna akooroommánisáinanoo mifá andeeqée marífa márídanoo andeeqá qímaqáannoo mifá maasá numóo taiká qíseenoo maasá mandáinaina aiqáma ánukama qísáannoo narí ufamau andeeqásee fímarífa márídanoo mi-maú fúannoo. ¹⁰Ánutufa maasá aiqámausara áaqee maríasee kái qídanoo. Maasá náriara sía áaqee marunausee qímariana Ánutunara únna qímari fee qídaqa miqí qídaqa miná ufa ánoona sía maasáki márifaqa miqí qídaqa.

Yísufa maasá áaqarana andeeqáruqa qímaqoo úfafa.

2 ¹Qiní faiqí námu sía ínnee áaqaaqera maa-ufána ákara rídaqa. Yísufa ásauku mundírafa andeeqárafa Ánutuna áfusaa maasúfa dadaaqu fásiqafa márídanoo faiqí faqa ánaasee faqa moó fannoo áaqaiifanoo Yísufa minára iriséenoo maasá qíkoofinnai óonureenoo maasá áaqarana andeeqá taikáannoo. ²Ánutuna ásauku mundírafa mifá kai aandáu tatúfirafara foora marídanoo. Minánnai maqásaa fasiqa anaasee mandáinaina ákiaqara taikánniseenoo dóo maasá Ánutufinnai máfi qísaidanoo. Sía maasáindi kai aiqáma anaamurundi minánnai kai taikánnisaaninafa márídanoo.

³Maasá Ánutuna ufa iriséeqa mi-maú fídaqa kúqaa Ánutunara íridee qianáura. ⁴Faiqí faqa ánaasee faqa moó fannoo Ánutuna áqoondi fee qímasee sía Ánutuna ufamau fínafa mifá únna qímarífa sía ánoona ufa minakí márífa márídanoo. ⁵Ánutuna ufara eedóo qímasee mi-maú fínafa kúqaa Ánutunara rímarífa mifá ánoonaikinoo máriannoo. Maasá maaqí qímaseeqa márídaqa kúqaa Ánutunaki márídee qianáura. ⁶Faiqí faqa ánaasee faqa moó fannoo qinée kúqaa Ánutunaki márídee qímasee mifá ásauku mundírana aanna ranóo márínaqa kúqaa Ánutunaki márífa márídanoo, sía ásauku mundírana aanna ráinafa únna qímarífa márídanoo.

Yoothaneefa fúka naakaparufa qímaqoofa.

⁷Qiní qifaaqasáa qíqoondiuqa. Maa-ufána sía fúka ufa márídanoo ínnee óosanaindari íri maría úfafa márídanoo. Óoqeenáa ufa írimariafa márídanoo. ⁸Maa-fúka ufáfa óoqeenáanasaa ootúpamásee ínni qímannimídaqa ákara rídaqa. Maa-fúka ufána ánoona ásauku mundíranaki kooroo inóo márídanoo ínniki faqa kooroomá

nímaqaidanoo, dóo asukuna áfaqaidanoo fúka káaqa qárafa qóomara foora ínni qámbaanai qáidanoo.

⁹Mi-fukufána maaqímminoo máridanoo. Moó fannoo naríara Yísuna káaqa qáranaki máridee qídanoo quandáfi narí ákaqaafasaara fídiqaaq ínfafa mífá sía káaqa qáranaki máridanoo asukunakí káqi máridanoo. ¹⁰Moó fannoo narí ákaqaafasaara rínafa mífá fáasaana miqíranasaa máridanoo, sía minakí áiku ámaki áqufirafa máriannoo. ¹¹Narí ákaqaafasaara fídiqaaq ímaria fasiqa anaaseesa asukunakíara foora máridaqa, asukunakí nídaqa fírannai ánrannaira randáidaqa míkimákanídaqa asukuna fannoo misá nífusaa ititánnoo márifafa miqídaqa.

¹²Qiní faiqi námu, qinée ínniara ákara rídaqa. Ínni mandóosanara Ánutufa narí ásauku mundíranara iriséenoo dóo ínni mandóosana akiqaara minínnísoonara qinée ínni ákara rúmännimaqaidaqa. ¹³Ínnee faiqí firaasá indarú Yísuna ufa írusa ínni ákara rúmännimaqaidaqa. Ínnee Yísunara óoqai óosana árooqooqari márinara írimariasa máriafaqa minára ínni ákara rúmännimaqaidaqa. Qinée ínni kumaaráuqa faiqi námuara ákara rúmännimaqaidaqa. Ínnee aakaqaqindáraa fasiqa úraaqaramáfuana ínni ákara rúmännimidaqa.

¹⁴Qinée ínni faiqi námu faqa ákara rúmännimaqaidaqa. Ínnee ínneeqa níkoonara Ánutunara írimariafaqara ákara rúmännimaqaidaqa. Ínnee faiqí firaasá ínnee Yísunara óosana árooqooqari márinara írimariasa máriafaqá minára ínni ákara rúmännimaqaidaqa. Qinée ínni kumaaráuqa faqa ákara rúmännimaqaidaqa. Ínnee nímudaanai qímariasa maríafaqa Ánutuna ufa ínni máriranaki máriafa máridanoo ínnee aakaqaqindáraa fasiqa úraaqaramáfuasa márianara ínni ákara rúmännimaqaidaqa.

¹⁵Ínnee sía maa-maqa maaqánasaaqaraa mandírirana máriranara ruaqa. Minakí mári ainainnara faqa sía ruaqa. Ínnee maa-maqa maaqánasaaqaraa mandá íriranara rímarifanoo Ánutunara rírafa sía ínniki máriannoo. ¹⁶Maa-maqánasaaqaraa mandáinaina óosana maaqímminoo máridanoo. Maasá mandá daundurakiqari óosana óosana ainainara randéemarunnanara faqa maasá óosana óosana ainaina qáfamasee márararee qímarunnanara faqa maasá nífaqa amooqímariana faqa maa-ainaináusa aiqáma sía maasá qíkoofinaindari qumu mári ainainafa máridanoo aiqáma maa-maqánasaaqaraa ainainá kai máridanoo. ¹⁷Maa-maqa maaqánaki mária mandírirana márina ainainausa faqa faiqí nídímari mandainainausa faqa dóo taikánoo qúmídanoo kásooqaqee firaaqóo taikánoo. Faiqí fee ánaasee fee moó fannoo Ánutuna íriranamau fímarifa sía maa-maqa maaqána námufaqa taikánoo, káqi náaru náaru máriannoo.

Ásauku mundíranana namuqára qímaqoo úfafa.

¹⁸Qiní faiqi námu, taikára áukuana adeedíranoo máridanoo. Óoqai ásauku mundíranana namuqáa úriqararafa ániannoo fee qímasee

qímannimíafannana dóo maqee miná namuqáa moómoo kooroomáfi máridaqa. Maasá miná qáfeeqa taikára áukuana adeedíranoo máridanoo fee qídaqa. ¹⁹Mi-namuqaasá maasáki máriusa rakéemaki namuqáaikiqau. Misá maasáki máridaqa sía maasá írirana ámiqimasee mároosa márusa. Misá kúqaa maasáindi máridau maasáki káqi máriini. Ánutufa maasá dadaaqianée qímasee misá qumeenní niqiqoofaqa maasákiqari rakéemakufaqa fufanóo Ánutufa minánnoo misá mandóosana kooroo ináu.

²⁰Ínnee sía misá naanna rée maríasa máriafanoo ásauku mundírafa kúqaa narí náaquqara andeeqára maraqunna ínnei náakunnimaqee máriafaqa máriafanoo ínnee Yísuna ánoonufara írimariafanoo. ²¹Ínnee Yísuna ánoona ufa sía írifafaqa sía ákara rini írimarianara ákara rúmannimaqaidaqa. Sía únna ufa moó fannoo ánoona ufakíqari kambíqaidanoo. Ínnee minára faqa írimariafa máriafanoo.

²²Yáfee únna ufa qímarifa máridanoo Yísunara sía Ánutuna ásauku mundírafa fee qímarifa mifá únna ufa qídanoo ásauku mundírana namuqáa máridanoo. ²³Miqí qímarifa sía miná ámaakuara kaifau qáoo qídanooofau miná ákoona Ánutunara faqa qáoo qímarifa máridanoo. Faiqí fee ánaasee fee moó fannoo miná ámaaku márainafa miná ákoona Ánutuna faqa máraannoo.

²⁴Óoqai indaarú Yísuna ufa íriusa mifá ínnei naunduráki márinara ámiqimasee rakísiaqa. Yísuna ufa írufa ínnei naunduráki márinaqa dóo ínnee minánnai ámaaku faqa narí ákoona faqa atukarasée miqandáki márifaranoo. ²⁵Márifanoo ásauku mundírafa narí uqanna moo áinaina maa-ainainná náaru márirana qímiree qináu.

²⁶Akaqáusa ínnei ueeqásee níkaru qímarifaqa maaná minára qímannimídaqa ákara rúmannimaqaidaqa. ²⁷Qinée ínnei íridaqa ásauku mundírafa narí ufa ínnei náakunnimaqoofanoo máridanoo. Miná ufa fannoo ínnei máridanoo sía fífau moó fannoo aaná ínnei uqannífiqaannoo. Miná ufa fannoo narí kai aiqáma ainaina ánoona ainaina faqa únna ainaina faqa rainásee qímannimidanoo sía moo únna qídanoo. Ínnee Yísuna ufa irisée eedóo kai qiaqa. Miqídaqa ásauku mundíranaki káqi máriaqeera qídaqa.

²⁸Óo qiní faiqinámu Yísunaki máriafanoo káqi minakí kai máriaqa. Miqí márifanoo narí innaarúnaindari qúminaqa sía ínnee nisaurúsee kukéeqaqa káqi nifaaqa quqásee qáfaaqa. ²⁹Ínnee ásauku mundíranara írimariafanoo mifá andeeqéemarífa máridanoo. Ínnee maaná faqa dóo írifaqa, faiqí fee ánaasee fee moó fannoo andeeqára óosana márainafa mifá faqa Ánutuna faiqira foora máridanoo.

Yoothaneefa maasá Ánutuna faiqi námuara qímaqoo ufáfa.

3 ¹Ínnee qáfaaqa maasá qíkoofa Ánutufa firaaqóo maasára ámuqusifanoo rímarifa máridanoo. Maasára firaaqóo ámuqusifanoo

maasára narí faiqi námu fee qídanoo. Maa-maqa maaqánasaaqaraasa Ánutunara sía írunnanara miná faiqi námu maasára faqa sía írídaqa. ²Qiní qifaaqasáa qíqoondiuqa, maqee mária áukuana Ánutuna faiqi námu máridaqa. Kásooqaqee innaarúnai miná faiqi námu máridaqa nána ámiqira ainaina fee moó faqa ootúpamma qímiannoo fee maasá sía minára írídaqa sía akooqóo máridanoo. Moodáa ainainá kai maasá írídaqa. Ásauku mundírafa innaarúnaindari koorooínaqa maasá mifára foora márianaura. Maasá miná narí uqanna raqúramiséé qáfamasee minára narí fooqánaikammianaura. ³Maqee mária kamuqoo ásauku mundírana asasammásee áfesara máriasa minára indeé indee ídaqa náriqa mandóosana findaukaqá fídaqa.

⁴Moó fannoo áaqee marífa Ánutuna ufa rukíaidanoo áaqaidanoo. Qáqaqarana óosana óosana fannoo Ánutuna ufa rukíarafa máridanoo. ⁵Ásauku mundírafa sía fífau kooroináu, maasá áaqee márunnana mara áquaneera kooroináu, minakí sía áaqarafa máridanoo ínee minára írimariafanoo. ⁶Minára maasá ásauku mundíranaki máriasa sía káqi mandáinainaki nídaqa. Yáfa yáfee káqi mandáinainaki nída fee mifá ásauku mundíranara sía írifa sía uqanna minára írimarifa máridanoo.

⁷Qiní faiqinámu níkaru qímari fasiqafa aniréenoo ínni ueeqáandoo qímasee maaná ínni qímannimidaqa aufariaqée qídaqa andeeqára qóo nímariasa andeeqárausa máridaqa ásauku mundírana aanna rárausa andeeqárausa máriaqa. ⁸Yáfa yáfee mandáikiraqoo káqi nímarifa mifá Sadannainá máridanoo, Sadannafa níkaruqirafa máridanoo níkaruqiannoo. Óoqai óosana árooqooqari mandáinainaki nímarifa Sadannafa máridanoo Ánutufa narí ámaaku maa-ainainára maa-maaqánasaa kooroináu, Sadannana mandáinainirana arutaikáanifeera maa-maaqánasaa kooroináu.

⁹Yáfa yáfee Ánutuna faiqi máridanoo fee sía mi-fasiqáfa mandáikiraqoo nídanoo. Ánutuna óosana ánoona uqanna minakí máridanoo, Ánutufa miná ákoofa márinara sía amaná mandáikiraqoo fímarianoo. ¹⁰Dóo qinée maqee Ánutuna faiqi námufaqa Sadannana faiqi námufaqa akooroomásee qímannimidaqa. Faiqí ánaasee moó fannoo sía andeeqára qóo nímarifa sía Ánutuna faiqi máridanoo, narí ákaqaafasaara faqa sía úriqarara ainainee qímaseenoo minára sía ámuqusímarifa mifá sía Ánutuna faiqi máridanoo.

Yoothaneefa maasára naríara naríara nímuqusiaqée qímaqoo úfafa.

¹¹Óoqai indaarú maa-ufána ínee írimarusa máriafanoo mi-ufána óosana maaqímminoo máridanoo maasá naríara naríara úriqarara ainainee qímasee nímuqusiani. ¹²Maasá sía Kaina aanna ráa, mifá Sadannana faiqi máridanoo narí ákaqa árinau. Kainafa nánaree narí akaqa árinoo fee inau. Narí áuqoo áinaina mandáikufanoo, miná

márirafa nírafa eendaándinoo márunara narí ákaqa nírafa márirafa andeeqánoo márunara minásaara áanoomáseenoo árinau.

¹³Qiní qíkaqaafasaaúqa maa-maqa maaqánakinaasa ínniara fídiaqaifaqa síamma ínnee minára taútiaqa. Kaina óosana máraifaqa misá ínniara fídiaqaammifaranoo. ¹⁴Maasá kúqirana minníseeqa káqi máriranaki ani máridaqa. Maasá naríara naríara andeeqásee qímuqusúnnanara minára maasá káqi máriranaki animáridaqqee qídaqa. Yáfa yáfee naríara naríara sía andeeqásee ámuqusínafa káqi kúqiranaki máridanoo sía anikéeqidanoo. ¹⁵Yáfee faiqí moó fannoo narí ákaqaafasaa fídiaqaa ímarinafa mifá dóo kuqá narí marífa máridanoo. Ínnee maaná íridaqa faiqí kuqá narí máriasa sía náaru márirafa misáki máridanoo. ¹⁶Maasá naríara naríara úriqarara ainainee qímasee nímuqusira óosana maaqímminoo máridanoo. Ásauku mundírafa maasára ámuqusidanoo narí márirana maasára aunírira saqarisaa quqásee kúqinau. Dóo maasá faqa miqí kai íqa maasá qeeqá qíkaqaafasaa Yísuna ufa írimariasa miná ufasáara kúqiranaki fírriafaqa maasá misá rafáaqafunnimaqasee káqi máriaqqee qímasee misá nímaaqa maqasée kúquanaura. ¹⁷Moó fannoo aináina narí amanasáa maqéeifa narí ákaqaafasaa sárauqiranaki márina qáfamasee qimudáoo qímasee ámiraree qímasee narí ámuqusirana ámuqusinanoo narí ámuqusa múqufi rafáaqafuseenoo sía dadaaqínoo, náqimasee miqínna fasiqafa Ánutunara qiní qímuqusaki máridanoommifoo qíannoo fee. Sía amana máridanoo. ¹⁸Qiní faiqi námu, maasá naríara naríara úriqarara ainainee qímasee rírana sía áfaurunnái kai qía. Ásaukunnai ánoona ainaina kai narí ámi narí ámi íranannai kai miná ánoona kooroo ínoo kambíqaannoo.

Yoothaneefa maasára Ánutuna áfusaa paasóosiaqqee qímaqoo úfafa.

¹⁹Maasá miqíannanannai kúqaa ánoonasaa atooáqa máridee qianúra. Maasá miqíannanara maaqóo nídaqa máridaqa Ánutuna áfusaa mirínni máridanoo maasá qíqafainaqa paasóosianaura. ²⁰Maasá áaqamásaananoo maasá qímuqusa dárinanoo Ánutufa qímuqusa úriqararafa máridanoo maasá aiqáma ainainara írimarífa maasára ámuqusinoo sía dárúannoo. ²¹Maasá qímuqusirafa sía dárinaqa Ánutuna áfusaa paasóosammianaura. ²²Paasóosidaqa maasá nána ainainaree sárau ianna áinainnara innaaru qíqananoo Ánutufa maasá qímiannoo. Maasá miná ufara qímuqusannoo eedóo qímasee Ánutuna áidimari óosana máraidaqa iráanna ainainara qíqananoo mifá qímiannoo. ²³Ánutufa maa-naakaparufána maasá qímaqimínau. Ínnee qiní qímaaku Yísuna qiní qísauku mundíranara ínneeqa írirana minásaa rusísee quándaki narí miná ufamau fíqa naríara naríara úriqarara ainainee qímasee nímuqusiaqqée qinau. ²⁴Yáu yáusee Ánutuna naakápara ufamau fímarinausa misá Ánutunaki márifanoo kafáa Ánutufa misáki máridanoo. Ánutufa narí maraquna nimiqooná minára Ánutufa maasá daunduráki máridanoo fee qídaqa.

**Únna maraqunara faqa kúqaa maraqunara faqa
raináaninnanara qímaqoo úfafa.**

4 ¹Qiní qífaaqasáa qíqoondiuqa. Moómoosa náriara Ánutuna maraquna maasáki márisee qímariana sía miná irisée aiqámausara kúqaammifoo qíafa. Ínnee misá nimanamásee qáfaaqa kúqaa Ánutuna maraquna fée mooná maraquna fée misáki máridanoo fee. Únna qímaria tamummaqarausa aiqámai daráanammiqa márianara qímannimidaqa. ²Ínnee maaqímasee nimanamásee qáfaaqa, kúqaa fee Ánutuna maraquna misáki máridanoo fee. Óoqai maa-maqa maaqáfa sía máruqoo Ánutufa innaarúnai Yísunasaa ásauku mundúseenoo kásooqaqee anée aiqáma maqásaaqaraasa asumu máreena fee qímaseenoo miná qímaminau. Dóo maqee ínniki moo fannoo máq akooqóoqaraanara Yísunara mifámmifoo qínafa mifá Ánutuna maraquna faqáafa máriannoo. ³Moó fannoo áqara ufa qínafa ásauku mundíranara sía miqí marífa maqásaa fasiqa faiqi fée qínafa mi-fasiqánaki sía Ánutuna maraquna máriafa máridanoo. Mi-fasiqáfa ásauku mundírana namuqáa máridanoo. Óoqai maasá mi-fasiqánara ániannoo mifoo qíafanaqa íruiasa máriafanoo maqee dóo kooroo mándee ani máridanoo.

⁴Qiní faiqi námu ínnee Ánutuna faiqi námu máriafanoo. Únna qíra tamummaqara fasiqauqa ínnee misá úrinaaqaramáfi máriasa, ínniki mári maraqunafa úriqaranoo máridanoo maa-maqa maaqánakinaasa maraquna Sadannaindi uréeqanoo máridanoo. ⁵Misá maa-maqa maaqánakinaa íriaranamau ufa qímariafaqa maa-maqa maaqánakinaasa misá ufa írídaqa moodáa máqannaasa máridaqa. ⁶Maasá Ánutunaindi máridaqa Ánutunara írimari fasiqafa maasá ufa írídanoo. Yáu yáusee sía Ánutunaindi máriasa misá sía maasá ufa írídaqa. Dóo maasá miqímandee ánoona maraquna faqa únna qíra maraquna faqa rainásee írídaqa.

Maasá naríara naríara nímuqisirana ánoona Ánutufa máridanoo.

⁷Óo qiní qíqoondiuqa, maasá andeeqásee naríara naríara úriqarara ainainee qímasee ruaqa. Naríara naríara nímuqisirafa Ánutunasaaqari animári ainainafa máridanoo. Naríara naríara andeeqára amuqúsímarífa Ánutuna faiqi máridanoo minára írimarífa máridanoo. ⁸Faiqí moó fannoo sía andeeqásee ámuqúsínafa sía Ánutunara írídanoo. Nímuqisirana ánoona uqanna Ánutufa máridanoo. ⁹Ánutufa narí ámuqúsira óosana maasá uqaqífiqeenoo. Mifá narí ámaaku moodáa faiqi maa-maqa maaqánaki aqíqámasoofanoo maasára káqi márirana miná Yísunannai máraaqee qímasee aqíqoofanoo qúminau. ¹⁰Andeeqára ámuqúsirana ánoona maaqímminoo máridanoo. Sía maasá Ánutunara úriqarara ainaina fee qímasee rímaríqafana. Ánutufa náaree maasára ámuqúsufanoo narí ámaaku aqíqéenoo minánnai maasá mandáinaina ákiaqara dáriraree quná miná mara áquanifeera aqíqoofanoo qúminau.

¹¹Qini qifaaqasáa qíqoondiuqa. Ánutufa maasára miqímasee firaaqóo ámuqusunara maasá miqí kai íqa quándaki naríara naríara úriqarara ainainee qímasee qímuqusiani. ¹²Sía moó fannoo Ánutuna qáfoosa márídaqa maasá naríara naríara ríranannai Ánutufa maasáki márídanoo miná ámuqusirana ánoona dóo maasáki ánoonaikinoo márídanoo. ¹³Maasá maaqí qímaseeqa Ánutunara kúqaa maasáki márifaqa maasá minakí márídee qianáuranoo. Mifá narí maraquna maasá qímunara maasá mináramma írianaura. ¹⁴Maasá maa-ainainná qáfeeqa aiqáma qímannimídaqa maasá qíkoofa narí ámaaku aqiqéeno maa-maqa maaqánasaaqaraasa mandáinainaki máriasa qumáreeqee uqéeraani fee qímasee aqiqanáu. ¹⁵Yá fasiqa ánaasee fee maa-maqánasaaqari Yísunara kúqaa Ánutuna faiqi fée qínafa Ánutufa minakí márídanoo mifá faqa naríki márídanoo. ¹⁶Ánutufa maasára ámuqusirana maasá qeeqá minára írídaqa kúqaa fee qímasee minásaa mundídaqa. Ánutufa nímuqusirana ánoona márínara yáfa yáfee naríara naríara andeeqára ámuqusiranaki márifa mifá Ánutunaki faqa márifa márídanoo, kaifáa Ánutufa minakí márídanoo. ¹⁷Ánutuna ámuqusirafa sía fífau maasáki ánoonaikidanoo. Ánutuna ufa írira faasaana sía narí áfusaa rufíaaqeera paasóosiaqeera miná ámuqusirafa maasáki ánoonaikidanoo. Maaqóo mária kamuqoo maasá márirafa Yísunaindi miqírafa márídanoo naríara naríara andeeqára nímuqusiranaki ánoonaikinoo márídanoo. Naríara naríara andeeqára nímuqusira óosana sía mapáraaírafa minakí márídanoo. ¹⁸Moonára rufíarafa sía káqi kambíqaidanoo maasá mandá ainaina ákiqara dárúandoo qímasaida rufíaidaqa. Maasá maqásaa dídimari fasiqánara sía rufíaidaqa maasá dídirafa ruffarana áfaqasaifanoo dídirafá kai márídanoo. Ánutufa maasára ámuqusímarífanoo maasára rídanoo. Maasá Ánutunara rufíaidaqa Ánutufa maasára rímarina sía írídaqara miqídaqa, Ánutufa maasá dárí marifaqara foora minára rufíaidaqa. ¹⁹Ánutufa indaarú maasára ámuqusunara maasá minára irisée kúqaa fee qímasee quándaki Ánutunara faqa naríara naríara faqa úriqarara ainainee qímasee rídaqa nímuqusídaqa. ²⁰Moó fannoo qinée Ánutunara úriqarara ainainara rída fee qímasee quándaki narí ákaqaafasaara fídiaqaa ínafa únna qírafa máriannoo. Mifá narí áfu qáfee marína narí ákaqaafasaa rirímma sía ámuqusidanoo miná Ánutuna sía qáfee márína náqimandee fífau ámuqusiraree sía amaná. ²¹Dóo minára qinée qídaqa. Ásauku mundírafa maa-naakaparufána maasá qímaqimiqoona ínna qímannimídaqa. Yá fasiqa anaasee fee Ánutunara úriqarara ainainee qímasee rínafa mifá quándakinoo narí ákaqaafasaara úriqarara ainainee qímasee faqa rúannoo.

Maa-maqa maaqánasaaqaraa mandáinaina úriqarara ufa.

5 ¹Yáfa yáfee Yísunara Ánutuna ásauku mundírafa fee qínafa mifá Ánutuna faiqi máriannoo. Moó fannoo ákoonara rínafa mifá mi-

fasiqána faiqara faqa rúannoo. ²Maasá maaqíannanara Ánutuna faiqi námuara rídaqee qianáura. Ánutunara nímuqusinaqa miná ufamau andeeqásee fuannánara Ánutuna faiqi námuara rídaqee qianáura. ³Maasá Ánutunara ruannána ánoona maaqímminoo máridanoo. Mifá naakápainna ufara eedóo qímasee asaukunnaí qumáraannanara dóo mifá ánoona máridanoo. Ánutuna naakápara ufa sía firaa qumaara tiá máridanoo aufadáidanoo. ⁴Maasá Ánutuna faiqi námu maa-maqa maaqánasaaqaraa mandainaina amaná maasá miná úraaqaránaura. Maa-ainainánnai maasá maa-maqa maaqánasaaqaraa mandainaina úraaqáraidaga, Yísuna saqárikiranannai úraaqáraidaga. ⁵Yáfasiqa ánaasee fée maa-maqa maaqánakinaa mandainaina úraaqaránnoo fee. Akooqóoqaraana Yísunara Ánutuna ámaaku fée qínafa mifá maaqánasaaqaraa mandainaina úraaqáranoo máriannoo.

Yísunara Ánutufa miná ámaaku márunara koorooú úfafa.

⁶Máa Yísufa ásauku mundírafa narí ánoona áranandakiqari fidíka nammarsaaqari kambíqanau sía nammári kaifau nammári námufaqa fidíka námufaqa apírirafa kambíqanau. ⁷Ánutuna maraquna fannoo kúqaa ánoona ufa ímarufa máridanoo miná koorooíná. ⁸Qaaramoo áinaina kooroo ímarifa máridanoo. Mi-qaaramoo namúfa moodáa ainainará kai qídaqa, mi-namúsa maraquna faqa nammári faqa fidíka faqa máridaga. ⁹Maaqóo kóotaki ufa qímariasa ufa íridaga kúqaa fee qídaqa. Faiqí ufa márinanoo Ánutuna ufa fannoo faiqí ufa úriqaranoo márinara mifá akooqóoqaraana Yísunara qiní qímaaku uqannée qímaqoofa márinara maasá minára kúqaa ánoonee qímasee írianaura. ¹⁰Yáfa yáfee Yísunara Ánutuna ámaaku fée qínafa narí aundurákinaafa faqa dadaaqínanoo kúqaa ánoonee qíannoo. Yáfa yáfee Yísunara sía Ánutuna faiqi fee qínafa mifá Ánutunara únna qímari fasiqafee qídanoo Ánutufa narí ámaakuara qu úfanara únna fee qídanoo miqí qídanoo. ¹¹Ánutufa narí ámaakuara qu úfafa maaqímminoo máridanoo Ánutufa náaru náaru kúqaa márirana maasá qíminau, mi-mariráfa maasáindi miná ámaakuki máriafa máridanoo. ¹²Yáfa yáfee Ánutuna ámaaku qumárainafa dóo mifá mi-marirána námufaqa qumáreenoo. Yáu yáusee sía Ánutuna ámaaku qumárainausa sía mi-marirána faqa qumáraidaga.

Sárau ínna ainaina Ánutuna innaaru qínanoo ámiannoo.

¹³Ínnee Ánutuna ámaakuara írirana rusímariasa ínnee dóo náaru márirana dóo máree fee qiaqéera maa-ufána ákara rúmannimaqaidaqa. ¹⁴Maasá Ánutuna írianasaa maaqóo moo áinainara innaaru qínanoo kúqaa maasá qímiannoo maasá íridaga, miqíannanara maasá Ánutuna áfusaa sía rufíaidaga paasóosamasee innaaru qídaqa. ¹⁵Maasá Ánutunara moo áinainara innaarú qínanoo mifá íriannoo. Maasá minára íridaga iráanna ainainna kúqaa qímiannoo fee qídaqa.

¹⁶Faiqí moó fannoo moo mandóosana máreemarína sía andeeqásee kúqiranaki fímaria mandóosana marasáinanoo miná ákaqaafasaa fannoo qáfamaseenoo Ánutunara innaaru qínanoo miná mandáinaina ateeeká rukáiseenoo narí márirana ámiannoo. Qinéé kúqiranaki sía andeeqásee fímaria mandoosannara qídaqa. Andeeqásee kúqiranaki fímaria mándoosana máridanoo moó fannoo mi-mandoosanná márainaaqá ínnee sía minára innaaru qiaqa. ¹⁷Aiqáma áaqarafa mandóosana máridanoo akaqáusa moo mándoosana sía kúqiranaki fímariafa máridanoo.

¹⁸Maasá maaná írídaqa sía Ánutuna faiqi námu mandóosana maqee maqee máraqa fídaqa. Ánutuna ámaaku ititásaifanoo mandá fasiqa fannoo sía amana miná mandáikamamaqáannoo.

¹⁹Maasá maaná írídaqa maasá Ánutuna aináina máridaqa. Maa-maqa maaqánaki máriasa aiqáma mandá fasiqa aakaaqakínaa fasiqa áramandunnai máridaqa. ²⁰Maasá maaná írídaqa ásauku mundírafa Ánutuna ámaaku uqanna maasá Ánutunara íriaqeera miná írirana qíminau. Dóo maqee maasá Ánutuna ámaaku ásauku mundírana Yísunaki márianara moodáanaki kúqaa ánoona Ánutunaki máridee qídaqa. Miqíqa maasá ánoona Ánutunaki faqa ánoona asumu máriranaki faqa máridaquee qídaqa.

²¹Qiní faiqi námu únna qíra Ánutufára fooqáa qíra ainainara níanasaa rufíaaqa, kúqaa Ánutuna ínne nímuqusakinaana mara amaarámaseenoo miná ámaaqa máqaandoorá minára rufíaaqa.